

STATUTÁRNÍ MĚSTO BRNO

Zásady tvorby uličního názvosloví a označování ulic, veřejných prostranství a číslování budov v městě Brně

schválené Zastupitelstvem města Brna na Z9/26. zasedání konaném dne 29. dubna 2025

Článek 1

Základní ustanovení

Tyto zásady určují postup při navrhování, projednávání, schvalování a způsob realizace názvů ulic, náměstí, tržišť, nábřeží, mostů, tunelů, parků, čtvrtí, sídlišť, areálů (dále jen veřejných prostranství nebo ulic), i základní požadavky pro přehlednou orientaci v městě Brně ve smyslu zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky Ministerstva vnitra č. 326/2000 Sb., o způsobu označování ulic a ostatních veřejných prostranství názvy, o způsobu použití a umístění čísel k označení budov, o náležitostech ohlášení o přečíslování budov a o postupu a oznamování a dokladech potřebných k přidělení čísel, ve znění pozdějších předpisů.

Článek 2

Základní pojmy (definice)

Pro účely těchto zásad:

- 1) "**Uliční tabulkou**" se rozumí tabulka s názvem ulice nebo ostatních veřejných prostranství podle § 2 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 326/2000 Sb.
- 2) "**Uliční směrovkou**" se rozumí tabulka, jež naznačuje směr, v němž se nachází ta která ulice nebo veřejné prostranství.
- 3) "**Domovní tabulkou**" se rozumí tabulka nesoucí buď číslo popisné, orientační nebo evidenční příslušné budovy.
- 4) "**Popisné číslo**" vyjadřuje příslušnost budovy, která vyžaduje stavební povolení, ke katastrálnímu území města Brna.
- 5) "**Orientační číslo**" vyjadřuje příslušnost budovy k veřejnému prostranství nebo ulici města Brna.
- 6) "**Evidenční číslo**" vyjadřuje příslušnost budovy pro rodinnou rekreaci, dočasné stavby nebo budovy, která nevyžaduje stavební povolení, ke katastrálnímu území města Brna.
- 7) "**Katastrálním územím**" se rozumí technická jednotka, kterou tvoří místopisně uzavřený a v katastru nemovitostí společně evidovaný soubor nemovitostí, dle zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), § 2 písm. h).

8) "**Rozcestníkem**" se rozumí volně stojící konstrukce, nejčastěji sloup nesoucí uliční směrovky.

Článek 3

Názvy veřejných prostranství a ulic

1) Veřejné prostranství lze pojmenovat zejména po:

- a) starých místních historicky doložených názvech,
- b) zeměpisných názvech států, zemí, měst, hor, pohoří, řek aj.,
- c) směru, poloze, vzhledu a charakteru veřejného prostranství,
- d) živé i neživé přírodě,
- e) uměleckých a pohádkových motivech,
- f) názvech profesí a prospěšných lidských činnostech,
- g) zemřelých osobnostech veřejného života, zejména těch, které měly přímý nebo velmi blízký vztah městu Brnu a staly se pro Brno významnými,
- h) významných místních právnických osobách (institucích, organizacích, spolcích aj.),
- i) významných historických událostech, zejména těch, které se týkaly města Brna.

2) Za jednu a tutéž ulici nelze považovat komunikaci, která je:

- rozdělena přírodní, terénní, stavební nebo komunikační překážkou natolik, že nelze běžně dohlédnout z konce její první části na začátek její druhé části,
- složena ze dvou samostatných, rovnoběžně vedle sebe vedoucích komunikací zastavěných oboustranně budovami,
- zahnuta v pravém nebo ostrém úhlu na křižovatce s dalšími ulicemi.

V případě, že výstavbou, demolicemi, terénními úpravami apod. dojde u stávajících ulic k výše popsaným situacím, je nutno vždy pro jednu část (tu, u níž je to výhodnější a jednodušší) stanovit zcela odlišný nový název a číslování budov jako novou samostatnou komunikaci.

3) Ulice a jiné důležité komunikace, které směřují z města k mimoměstským komunikacím, se musí z orientačních důvodů pojmenovat podle směru těchto komunikací k nejbližšímu, případně nejvýznamnějšímu místu mimo Brno. Pro tyto komunikace nesmějí být použity jiné zeměpisné názvy, které by byly orientačně zavádějící.

4) Na území města Brna se nesmějí vyskytovat dva stejné názvy ulic nebo jiného veřejného prostranství. Z praktických důvodů je nutno vyhnout se i podobně znějícím názvům a názvům s podobnou grafickou podobou jména, aby nedocházelo k nežádoucím záměnám.

5) Název veřejného prostranství v Brně musí odpovídat zásadám jazykové správnosti, jeho jazyková podoba musí být jednoduchá, obecně srozumitelná, jednoznačná a pravopisně správná.

6) V odůvodněných případech lze připustit, aby základem názvu bylo i zobecnělé nářeční slovo, které na pojmenovávaném místě existovalo v zaniklém pomístním názvu. Gramatický tvar a pravopis takového názvu však musí být spisovný.

7) Je-li název odvozen od jména osoby, je jeho základem buď prosté příjmení, nebo úřední podoba jeho celého jména, a to pak vždy zásadně v pořadí: jméno a příjmení.

8) Pojmenování po osobách se na uličních tabulkách uvádějí v nezkrácené podobě, na domovních tabulkách mohou mít podobu se zkráceným jménem, nikdy však příjmením. Grafická podoba příjmení

musí odpovídat oficiální podobě příjmení osoby, po níž je veřejné prostranství pojmenovááno, byť by vykazovalo jazykové zvláštnosti. Akademické tituly a hodnosti se s výjimkou hodností vojenských neuvádějí.

9) Pokud je v názvu datum, uvádí se vždy arabskými číslicemi a slovně vypsaným jménem měsíce. Rok připomínané události se neuvádí.

10) Musí-li být výjimečně v názvu obsaženo i obecné označení druhu veřejného prostranství, užívá se výhradně těchto slov (a jejich zkratk): ulice (ul.), třída (tř.), náměstí (nám.), nábřeží (nábř.), sídliště (sídli.), stezka (stez.), chodník (chod.), přehrada (přehr.), a dále bez krácení most, park, les, areál, či jiná krátká obecná jména vystihující charakter veřejného prostranství. Pro obecná označení druhu veřejných prostranství lze u dlouhých názvů na domovních tabulkách a uličních štítech využít výše uvedených zkratk.

11) Názvy jakýchkoliv veřejných prostranství je možné měnit, pokud to vyžaduje zlepšení orientace nebo změnu názvu požaduje petice obyvatel trvale tam bydlících a starších 18 let. Petice musí mít náležitosti podle příslušného platného zákona.

12) Návrhy a podněty k pojmenování, přejmenování, příp. k jiným názvoslovným nebo orientačním úpravám ulic a veřejných prostranství města Brna podávají kromě městských částí i právnické osoby a občané. V písemné formě je adresují kanceláři tajemníka úřadu příslušné městské části, na jejímž území se předmětná ulice nebo veřejné prostranství nachází. Návrh musí být opatřen u právnických osob razítkem a podpisem statutárního zástupce, u občanů čitelným podpisem a adresou trvalého bydliště.

13) Městské části návrhy a podněty projednají a schválí usnesením zastupitelstva a postoupí tyto schválené návrhy tajemnici Pracovní skupiny pro názvosloví města Brna na místopisné pracoviště Odboru vnitřních věcí Magistrátu města Brna vždy do 31. 3. nebo 30. 9. kalendářního roku s těmito přílohami: výpisem z usnesení Zastupitelstva městské části a situačním plánkem lokality, jíž se návrh týká.

14) Podklady pro konečné rozhodnutí Zastupitelstva města Brna ve věci uličního názvosloví připravuje Odbor vnitřních věcí Magistrátu města Brna poté, co příslušné návrhy a podněty od městských částí odborně zhodnotí a doporučí ke schválení Pracovní skupina pro názvosloví města Brna.

Článek 4

Způsob přidělování evidenčních, popisných a orientačních čísel

1) Budovy na veřejných prostranstvích a ulicích města Brna jsou označeny číslem popisným i číslem orientačním, pokud nejde o stavbu uvedenou v článku 2 odst. 6. U nově vzniklých budov žádá o přidělení čísla popisného a orientačního příslušný obvod Odboru stavebního řádu Odbor vnitřních věcí Magistrátu města Brna. V ostatních případech žádá o přidělení čísla popisného a čísla orientačního vlastník budovy. Přílohou žádosti je doklad, který osvědčuje, že budova byla uvedena do užívání.

2) Evidenční čísla přidělují a evidují v městě Brně úřady městských částí, na jejichž území stavba stojí. U nově vzniklých budov, vyžadujících stavební povolení, žádá o přidělení čísla evidenčního příslušný obvod Odboru stavebního řádu Magistrátu města Brna úřad městské části. V ostatních případech se čísla evidenční přidělují na základě žádosti vlastníka budovy. Náležitosti žádosti o přidělení evidenčního čísla určuje příslušná městská část.

3) V případě rozhodnutí příslušného obvodu Odboru stavebního řádu Magistrátu města Brna, že objekt na žádost majitele přechází z rekreačního do trvalého užívání, musí být změněno jeho evidenční číslo

na číslo popisné a orientační ve smyslu odst. 4 a 8 tohoto článku. Původní evidenční číslo pozbývá poté platnosti a po nahrazení domovními tabulkami s číslem popisným a orientačním musí vlastník budovy odstranit tabulku s neplatným evidenčním číslem.

4) Popisné číslo se přiděluje:

U nově vzniklých budov na základě výzvy příslušného obvodu Odboru stavebního řádu Magistrátu města Brna.

Ve všech ostatních případech na základě

- pravomocného kolaudačního rozhodnutí, nebo
- potvrzení příslušného stavebního úřadu o existenci stavby, nebo
- rozhodnutí stavebního úřadu o rozdělení budovy, nebo
- rozhodnutí stavebního úřadu o změně z dočasného na trvalé užívání stavby.

5) Popisné číslo je budově přiděleno trvale a mění se jen ve zcela výjimečných případech, např. při změně katastrální hranice.

6) Původní popisné číslo po odstranění budovy nelze znovu přidělit. Přidělit lze jen původní orientační číslo s názvem ulice. Stejný postup je i při změně katastrálních hranic území, příp. tehdy, kdy stavebními úpravami stávajících budov vznikne ze dvou samostatně stojících budov jeden stavební celek a tím zanikne jedno z popisných čísel.

7) Popisné číslo zaniká:

- asanací budovy na základě pravomocného rozhodnutí příslušného obvodu Odboru stavebního řádu Magistrátu města Brna o odstranění stavby, nebo
- stavební úpravou (např. sloučením dvou budov) na základě pravomocného rozhodnutí příslušného obvodu Odboru stavebního řádu Magistrátu města Brna o kolaudaci, nebo
- rozhodnutím příslušného obvodu Odboru stavebního řádu Magistrátu města Brna o změně z trvalého na dočasné užívání stavby, nebo
- úpravou hranic katastrálního území.

8) Orientační číslo se přiděluje stejným způsobem jako číslo popisné. Z důvodu zlepšení orientace v ulici nebo na veřejném prostranství může Odbor vnitřních věcí Magistrátu města Brna orientační číslo změnit. Změnu orientačního čísla provede však až po projednání s příslušnou městskou částí a vlastníkem budovy. V tomto případě zajistí Odbor vnitřních věcí Magistrátu města Brna zhotovení nové domovní tabulky a hradí finanční náklady s tím spojené.

9) Pro stanovení orientačního čísla budovy je třeba respektovat začátek ulice, podle něhož má jeho pravá strana číslování sudé začínající číslem 2 a levá strana číslování liché začínající číslem 1. Některá orientační čísla mohou být v řadě vynechána pro dosud nepostavené budovy, pro něž jsou však v ulici odpovídající stavební parcely. Při vkládání nových orientačních čísel do stávající souvislé řady je možné k orientačnímu číslu přiřadit malé písmeno české abecedy (**a až z**) bez diakritických znamének.

10) Začátek ulice se určuje takto:

- Na území historického jádra města Brna a obcí k němu připojených v roce 1850 jsou zpravidla začátky ulic vzdušnou čarou blíže historickému středu, jímž je náměstí Svobody. Totéž platí i pro stanovení začátku ulic, které vycházejí z tohoto území a vedou do jiných katastrálních území.

- V obcích připojených k Brnu postupně od roku 1919 jsou začátky ulic vždy blíže k historickému středu původní samostatné obce. Při novém číslování nebo přečíslovávání ulice je však nutné přihlídnout k číslování okolních ulic a respektovat je.

- Začátky ulic procházejících více katastrálními územími připojenými k Brnu od roku 1919 se určí podle historického středu té obce, v jejímž katastru leží větší část zástavby ulice. Ve sporných případech je nutno dát přednost i jinému, vždy však orientačně jasnému řešení číslování.

- U neprůchozích a neprůjezdných ulic je začátkem vždy vjezd do ulice, pokud se nepředpokládá v budoucnu její zprůjezdnění.

- U ulic, které vznikly na tzv. hradebním okruhu města Brna a které na sebe navazují, začíná číslování pravé a levé strany každé ulice po konci ulice předchozí, a to ve směru hodinových ručiček, přičemž se za začátek celého okruhu považuje Moravské náměstí.

11) Má-li ulice budovami zastavěnou pouze jednu stranu, volí se pro ni buď sudé, nebo liché číslování podle výše uvedeného pravidla. Jen v tom případě, je-li zástavba na protější straně z jakýchkoliv důvodů trvale vyloučena, může se zastavěná strana výjimečně číslovat řadou po sobě jdoucích čísel od č. 1 s přihlédnutím k maximální orientační přehlednosti. Pro určení začátku číslování platí pravidla v odstavci 10 tohoto článku.

12) Na náměstí se domy číslovají zásadně řadou po sobě jdoucích čísel od č. 1 ve směru hodinových ručiček. Tato řada musí začínat na nároží s ulicí, u které se uliční čára náměstí výrazně lomí. Přednost má nároží tvořené významnou budovou nebo nároží položené nejseverněji. Stojí-li uprostřed náměstí budova, může číslování začít u ní.

13) Náměstí obdélného nebo ulicového tvaru, kde délka převažuje nad šířkou ve výrazném poměru, může být jako náměstí kvalifikováno jen tehdy, dá-li k tomu souhlas Kancelář architekta města Brna, nebo je-li takové prostranství nazýváno náměstím déle než pět let. Je-li orientačně výhodnější a přehlednější číslovat takové náměstí jako ulici, je třeba při tom dodržet veškeré zásady uvedené v odstavci 10 tohoto článku.

14) Nábřeží je považováno za ulici se zastavěnou jednou stranou a platí pro ně ustanovené uvedené v odstavci 11 tohoto článku.

15) Stojí-li jedna budova na více parcelách, pro které byla už předem vynechána orientační čísla, nebo byla-li nově postavena na více parcelách po zbořených budovách, které už před tím orientační čísla měly, má tolik čísel orientačních, kolik je do budovy vstupů.

Článek 5

Barva a provedení domovních tabulek

1) Domovní tabulka s evidenčním číslem je obdélná o rozměru 280 x 200 mm, zhotovená z trvanlivého materiálu. Barva podkladu je bílá, barva písma a orámování je zelená (viz příloha č. 2).

2) Domovní tabulka s popisným číslem je obdélná o rozměru 280 x 200 mm, zhotovená z trvanlivého materiálu. Barva podkladu je černá, barva písma a orámování je bílá (viz příloha č. 4).

3) Domovní tabulka s orientačním číslem je obdélná o rozměru 280 x 200 mm, zhotovená z trvanlivého materiálu. Barva podkladu je bílá, barva písma a orámování je červená (viz příloha č. 3).

4) Platné jsou obdélné domovní tabulky, pokud nesou platný název ulice nebo veřejného prostranství a správné orientační číslo budovy. Domovní tabulky jiného tvaru a barevného řešení jsou neplatné a musí být vlastníkem budovy neprodleně nahrazeny platnými. Výhradně bílo-modré tabulky se vyměňují na

náklady města Brna (např. při úředně stanoveném přečíslování nebo přejmenování ulice nebo veřejného prostranství).

5) Domovní tabulky s popisným a orientačním číslem je z orientačních důvodů vhodné umístit u hlavního vchodu do budovy. Jsou-li domovní tabulky u hlavního vchodu do budovy z přilehlé komunikace neviditelné nebo nečitelné pro překážku, velkou vzdálenost nebo nevhodnou orientaci hlavního vchodu, upevní se obě domovní tabulky na místo, které je z přilehlé komunikace viditelné. U hlavního vchodu se poté opakuje už jen orientační číslo, např. i v ozdobné podobě.

6) Jakákoliv jiná, např. ozdobná či umělecky ztvárněná domovní čísla mohou být (např. pro zvýraznění) umístěna na budově podle vůle majitele kdekoliv, vždy však jen tehdy, pokud jsou na viditelném místě umístěny i obě domovní tabulky (odst. 2 a 3 tohoto článku).

7) Materiál a parametry domovních tabulek jsou uvedeny v příloze č. 1.

Článek 6

Barva, provedení a umístění uličních tabulek a uličních směrovek

1) Uliční tabulka s názvem ulice nebo jiného veřejného prostranství je obdélná o rozměru 800 x 400 mm, zhotovená z trvanlivého materiálu. Barva podkladu je bílá, barva písma a orámování je červená (viz příloha č. 8).

2) Umístění uličních směrovek na rozcestnících určuje ta městská část, na jejíž území se komunikace nachází.

3) Uliční tabulka musí být připevněna na vhodné nárožní budově v takové výši, jež zabrání jejímu poškozování a ve které je zajištěna její viditelnost (nejlépe 3 m nad terénem), a to rovnoběžně (nebo jen minimálně odchýlená) se směrem ulice, jejíž název je na tabulce uveden. Není-li v místě určeném pro umístění uliční tabulky žádný vhodný objekt, lze tabulku připevnit na jinou pevnou konstrukci.

4) Uliční tabulky se umísťují dle potřeby i na dalších orientačně důležitých bodech, např. mostech a tunelech, pro něž se použije materiál, tvar a rozměr uliční tabulky dle odst. 1 tohoto článku, ale v barevných variacích: pro most je barva podkladu bílá, barva písma, orámování a symbolu řeky v podobě dvojité vlnovky je modrá (viz příloha č. 5). Pro tunel je barva podkladu modrá, barva písma a orámování je bílá (viz příloha č. 7).

5) Uličními tabulkami se na vhodném místě označují i další veřejná prostranství takto:

- náměstí je označováno tolika uličními tabulkami, kolik jich nezbytně vyžaduje přehledná orientace,
- nábřeží se označují stejně jako ulice s tím, že uliční tabulky nesou budovy na téže straně domovní fronty,
- mosty a tunely se označují tabulkou se jménem mostu nebo tunelu vždy na začátku a konci mostu nebo tunelu na pravé, a tudíž navzájem protilehlé straně,
- parky a větší areály je možno označit speciálním větším štítem s názvem, který je vhodné umístit u vchodů do areálů i na více místech. Je-li to možné, měl by štít obsahovat i stručnou historii nebo přírodní zajímavosti místa.

6) V platnosti zůstávají všechny uliční tabulky, pokud nesou správný a platný název ulice nebo veřejného prostranství.

7) Na hlavních komunikacích, zejména v sídlištích, je třeba z orientačních důvodů umístit na vhodných místech i uliční směrovky (viz příloha č. 6) s názvy ulic, do nichž je možno z hlavní komunikace odbočit.

8) V sídlištích, zejména v místech, kde rozmístění budov neumožňuje běžnou orientaci podle uličních tabulek na budovách, se na přístupových komunikacích použijí rozcestníky s uličními směrovkami.

9) Materiál a parametry tabulí, tabulek a směrovek jsou uvedeny v příloze č. 1.

Článek 7

Závěrečná ustanovení

1) Tyto zásady byly schválené Zastupitelstvem města Brna na Z9/26. zasedání konaném dne 29. dubna 2025 pod bodem č. 7 a nabývají účinnosti dnem schválení.

2) Schválením těchto zásad se ruší Zásady tvorby uličního názvosloví a označování ulic, veřejných prostranství a číslování budov v městě Brně, schválené Zastupitelstvem města Brna na zasedání konaném dne 17. 4. 2001.

Příloha č. 1

Parametry tabulek a tabulí:

Tabulka čísla	- <u>popisného, -orientačního, -evidenčního:</u>
rozměr	280 x 200 mm
vnější okraj	10 mm
kontrastní pruh	5 mm
pole pro číslo	235 x 95 mm
font číslic	Arial CE bold
velikost znaků	min. 300 b. (4místné) - max. 350 b. (1místné)
pole pro text	235 x 50 mm
font písmen	Arial CE bold
velikost znaků	min. 60 b. - max. 150 b.

Uliční tabule:

rozměr	800 x 400 mm
vnější okraj	20 mm
kontrastní pruh	10 mm
pole pro text	715 x 315 mm
font písmen	Arial CE bold
velikost znaků	min. 100 b. - max. 400 b.

Směrová tabule:

rozměr	800 x 200 mm
vnější okraj	20 mm
kontrastní pruh	10 mm
pole pro text	715 x 115 mm
font písmen	Arial CE bold
velikost znaků	min. 100 b. - max. 400 b.

Materiál:

Pořadí preference:

1. ocelový plech, oboustranně smaltovaný, plošná výztuha bez viditelných prolisů
2. odolný plast s fóliovou grafikou, zajištěný proti deformaci následkem tepelné roztažnosti
3. odolný plast se sítotiskem trvanlivou barvou, zajištěný proti deformaci následkem tepelné roztažnosti

Sázení textu a číslic:

Text i číslice se v poli centrují podle svislé i vodorovné osy pole.

Dvojřádkový (víceřádkový) text se zapisuje tak, aby jádro názvu bylo přednostně v jednom řádku, jinak podle typografických zásad. Zkratka se použije pouze v případě, kdy není místo k zapsání celého slova.

Vzory:

Pro výrobu tabulky je závazný grafický soubor dat, který je přílohou Zásad tvorby uličního názvosloví a označování ulic, veřejných prostranství a číslování budov v městě Brně.

Číslo evidenční

8888 Katastrální území Brněnské Ivanovice	1234 Katastrální území Židenice
123 Katastrální území Černá Pole	Pole pro číslo 235 x 95 mm Pole pro text 235 x 50 mm

Tabulka rozměr 280 x 200 mm, bílý okraj 10 mm, barevný rámeček 5 mm

Barva tabulky bílá, rámečku, čísla a textu zelená

Číslo Arial CE bold, velikost znaku 300 až 350 b.

Text Arial CE bold, velikost znaku 60 až 150 b.

Číslo orientační

Tabulka rozměr 280 x 200 mm, bílý okraj 10 mm, barevný rámeček 5 mm

Barva tabulky bílá, rámečku, čísla a textu červená

Číslo Arial CE bold, velikost znaku 300 až 350 b., (písmeno 200 až 220 b.)

Text Arial CE bold, velikost znaku 60 až 150 b.

Číslo popisné

Tabulka rozměr 280 x 200 mm, černý okraj 10 mm, bílý rámeček 5 mm

Barva tabulky černá, rámečku, čísla a textu bílá

Číslo Arial CE bold, velikost znaku 300 až 350 b.

Text Arial CE bold, velikost znaku 60 až 150 b.

Mostní tabulka

Tabulka rozměr 800 x 400 mm, bílý okraj 20 mm, barevný rámeček 10 mm

Barva tabulky bílá, rámečku, grafiky a textu modrá

Text Arial CE bold, velikost znaku 100 až 400 b.

Pole pro text a grafiku 715 x 315 mm

Tabulka rozměr 800 x 200 mm, bílý okraj 20 mm, barevný rámeček 10 mm

Barva tabulky bílá, rámečku, grafiky a textu červená

Text Arial CE bold, velikost znaku 100 až 400 b.

Tloušťka čáry šipky 16 mm

Pole pro text a grafiku 715 x 115 mm

Tabulka tunel

Tabulka rozměr 800 x 400 mm, barevný okraj 20 mm, bílý rámeček 10 mm

Barva tabulky modrá, rámečku a textu bílá

Text Arial CE bold, velikost znaku 100 až 400 b.

Pole pro text 715 x 315 mm

Uliční tabulka

Tabulka rozměr 800 x 400 mm, bílý okraj 20 mm, barevný rámeček 10 mm
Barva tabulky bílá, rámečku, grafiky a textu červená
Text Arial CE bold, velikost znaku 100 až 400 b.
Pole pro text 715 x 315 mm